

(Concept) verslag Auditcommissie

Datum	12-02-2021
Tijd	14:00 - 16:00
Locatie	Digitaal via Teams
Voorzitter	De heer Veraart
Nummer	
Aanwezig:	Leden: De heer Verburg, de heer Temmink, de heer Bierens, Mevrouw van der Vliet-Hart, de heer Rottier en mevrouw Kool-Blokland

Overige aanwezigen: Gedeputeerde De Bat, de heer Wiskerke, de heer Sinke (agendapunt 14), Mevrouw De Hair (accountant), de heer Van Gerwen (accountant), de heer Quist (agendapunt 11), de heer De Troije (agendapunt 9), mevrouw Groenendijk - de Vos (agendapunt 12), de heer Maas (agendapunt 12) de heer Visser (secretaris) en de heer Schroevers (verslag).

1 **Opening en mededelingen**

De voorzitter opent de vergadering.

Mededeling

- De heer Wiskerke deelt mee dat er een meerwerkopgave van de accountant voor de jaarrekening 2020 is, n.a.v. een toename van specifieke uitkeringen. Er moet een specifieke controleverklaring worden afgegeven over de specifieke uitkeringen. Er zijn in 2020 13 specifieke uitkeringen, terwijl bij het afsluiten van het contract met de accountant er maar 3 specifieke uitkeringen waren. In overleg met de griffie en de accountant zijn we uitgekomen op een bedrag van €2.000 euro per nieuwe specifieke uitkering.

3 **Vaststellen van de agenda**

Conclusie: De schriftelijke vragen van Forum voor Democratie over het statenvoorstel Verantwoordingsgrens rechtmatigheidsverantwoording worden behandeld bij agendapunt 14. De schriftelijke vragen van Forum voor Democratie over de 5^e wijziging van de begroting provincie 2021 worden geagendeerd in de commissie Bestuur. De agenda wordt verder ongewijzigd vastgesteld.

4 **Verslag auditcommissievergadering van 10 september 2020, met actiepuntenlijst**

Verslag: Geen opmerkingen.

Actiepunten:

- Actiepunt 27: Is betrokken bij verlenging van het contract voor het boekjaar 2022. Op voorstel van de voorzitter wordt het actiepunt afgevoerd.
- Actiepunt 28: In 2020 is er een informatiebijeenkomst geweest over de rechtmatigheidsverantwoording. Voor 2021 kunnen de leden onderwerpen aandragen.
- Actiepunt 29: In 2020 is er een werkbezoek geweest aan de gemeente Rotterdam en infosessie geweest met de accountant over de BBV, audit of the future en cyberrisico's. Mevrouw Van der Vliet-Hart stelt voor om dit als algemeen actiepunt te laten staan. De auditcommissie neemt deze suggestie over

- Actiepunt 30: Staat geagendeerd bij agendapunt 8, voorstel is om het actiepunt na behandeling af te voeren.
- Actiepunt 31: Voorstel: na behandeling in deze vergadering afvoeren.
- Actiepunt 32: De informatie is verstrekt. Op voorstel van de voorzitter wordt dit actiepunt afgevoerd.

- 5 **Conclusie:** De leden van de auditcommissie stellen het verslag ongewijzigd vast.
Brief GS van 1 december 2020 - positionering Eenheid Control – 20038522
Gedeputeerde De Bat meldt dat deze week de benoemingsprocedure voor het aanstellen van een concerncontroller is afgerond, de nieuwe concerncontroller start per 1 maart.

Conclusie: De leden van de auditcommissie nemen kennis van de brief en de mededeling van de gedeputeerde.

- 6 **Statenvoorstel aanpassing RvO Auditcommissie**
De voorzitter licht toe dat dit een actiepunt is n.a.v. de evaluatie van de auditcommissie in 2019. Uit de evaluatie is gebleken dat het wenselijk is om het takenpakket van de Auditcommissie uit te breiden met het betrekken van de auditcommissie bij de voorbereiding en begeleiding van het aanbestedingstraject van de accountant. Behandeling van dit statenvoorstel wordt uitgesteld naar de volgende vergadering van de auditcommissie. Aanleiding hiervoor is dat het overdragen van bevoegdheden van Provinciale Staten naar de auditcommissie op grond van het huidige instellingsbesluit niet kan. Het betreft een bredere wijziging dan eerst voorzien.

Conclusie: De leden van de auditcommissie stemmen in met behandeling van dit voorstel in een volgende vergadering van de auditcommissie (actiepunt 33)

- 7 **Brief GS van 2 februari 2021 over BBV Ontwerpbrief GS - Toezichtsbrief 2021 – 17337**

De voorzitter licht toe dat Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten dezelfde brief krijgen van het ministerie van BZK. De Provincie Zeeland valt onder de lichtste (repressieve) toezichtsvorm. De minister wijst op het belang om de ontwikkelingen met betrekking tot het corona-virus de komende jaren goed te monitoren. Gedeputeerde Staten geven aan zo mogelijk voorstellen te doen om de impact van het coronavirus te dempen. In de afgelopen jaren hebben Provinciale Staten een brief gestuurd naar de minister. Het sturen van een dergelijke brief lijkt in 2021 geen meerwaarde te geven.

Conclusie: De leden van de auditcommissie stemmen in met het advies om dit jaar geen brief op te stellen namens Provinciale Staten met een reactie aan het ministerie van BZK.

- 8 **Evaluatie controle fractievergoedingen 2018 en eerste kwartaal 2019 en concept opdrachtbevestiging controle fractievergoedingen 2019 en 2020.**

De voorzitter licht toe dat op 7 december 2020 in het Presidium is afgesproken dat voor de Auditcommissie een notitie wordt opgesteld in samenspraak met de accountant over:

- Bevestiging bij opdracht door fracties en PS tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden door de accountant;
- Opdrachtverstrekking;
- Omvang en werkwijze met betrekking tot de controle verantwoording fractievergoedingen;

- Tijdpad voor de vaststelling fractievergoedingen laatste negen maanden 2019 en het jaar 2020.
- Evaluatie en concept opdrachtbevestiging accountant zijn bijgevoegd.

De adviseur financiën van de statengriffie heeft een evaluatie opgezet van de controle fractievergoedingen 2018 en het eerste kwartaal van 2019. De accountant heeft een concept opdrachtbevestiging opgesteld voor de controle van de fractievergoedingen 2019 en 2020. Daarbij wordt voorgesteld de controle meer risicogericht in te richten.

Het schema is gericht om de verantwoordingen over de jaren 2019 én 2020 in de PS-vergadering van 10 en 11 juni 2021 te behandelen. Daarmee is de achterstand ingelopen.

Accountant Mevrouw De Hair licht toe dat de controle van de fractievergoedingen een ander karakter heeft dan de controle van de jaarrekening. Het is een opdracht voor de uitvoering van specifieke werkzaamheden, dit is anders dan een accountantscontrole. Bij deze vorm van rapportage is het belangrijk dat Provinciale Staten zelf conclusies trekken.

De heer Van Gerwen vult aan dat n.a.v. de evaluatie voor de toekomstige werkzaamheden gekozen is voor een meer risicogerichte aanpak. In plaats van het bekijken van alle post boven de € 100 wordt er in de toekomst gekeken naar de meer risicovolle posten. Daartoe horen alle bedragen boven de € 1.000 en drie willekeurige posten per fractie boven de € 100. Daarnaast wordt op basis van omschrijving ook gekeken of er posten zijn boven de € 100 die niet ten laste van de fractievergoeding gebracht mogen worden. Dit is de belangrijkste wijziging t.o.v. de werkzaamheden van het afgelopen jaar.

De heer Bierens merkt op dat zijn penningmeester zich ongemakkelijk heeft gevoeld bij de datering van de stukken. De heer Bierens vraagt hoe dat op deze manier vorm heeft kunnen krijgen? Daarnaast schoot de controle voorbij aan het beoogde doel van de controle.

De heer Temmink heeft een vraag wat is de LOR-Verklaring nu en waar is dit voor nodig?

De heer Rottier vraagt waarom er gekozen is voor een drempelbedrag van €1000,- Mevrouw Kool-Blokland, merkt op dat we meer bij moeten zijn met de fractievergoedingen, dit is éénmalig en dat moet zo blijven.

Mevrouw De Hair reageert op de vragen en geeft aan dat Provinciale Staten zelf een verordening hebben opgesteld wat er wel en niet met fractievergoedingen gedaan mag worden, dit is een vrij ruime verordening. De LOR-verklaring is een Letter of Representation, dat is een verklaring dat iedere fractie naar alle eerlijkheid alle relevantie informatie heeft verstrekt. Met betrekking tot de datering, het moet op dezelfde dag dat wij de controleverklaring geven. In het proces hadden we daar aan de voorkant wel duidelijker over kunnen zijn.

Aanleiding voor het hogere drempelbedrag is dat het financiële risico bij de bedragen onder de 100 euro lager zijn dan bij bedragen boven de 1000 euro. Aanvullend worden er nog enkele aanvullende willekeurige controles uitgevoerd.

De heer Van Gerwen vult aan n.a.v. de opmerking over de futiliteiten in de controle dat dit het resultaat is van de opdrachtoomschrijving. Op het moment dat het daarvan afwijkt, dan moeten wij dat ook rapporteren. De opdrachtoomschrijving voor 2019 en 2020 is aangepast met het doel de opmerkingen over futiliteiten te verminderen.

De heer Rottier vraagt of het werk nu ook halveert m.b.t. de controle van de fractievergoedingen.

De heer Van Gerwen geeft aan in dat in de oude situatie er ongeveer 450 posten gecontroleerd zijn. Onze observatie is ook dat in deze 450 posten nagenoeg geen verschillen geconstateerd zijn. Wat nu veranderd is dat het feitelijk aansluitwerk minder is, maar er wordt nu nagegaan of de facturen ter onderbouwing van deze fractiekosten een omschrijving bevatten die overeenkomt met tenminste een van de in de verordening genoemde kostencategorieën.

Mevrouw De Hair vult aan dat daarbij wel gesteund wordt op de omschrijvingen van de kosten. Ter vergelijking, bij de hele controle van de Provincie Zeeland worden er nog geen 450 inkoopnota's gecontroleerd.

Conclusie: De leden van de auditcommissie hebben kennisgenomen van de evaluatie en stemmen in met de opdrachtbevestiging voor de controle van de fractievergoedingen 2019 en 2020. Actiepunt 30 is hiermee afgedaan.

9 **Statenvoorstel tweede wijziging Financiële verordening provincie Zeeland 2017-14654**

De voorzitter licht toe dat in de financiële verordening de financiële beleidsuitgangspunten van de provincie zijn vastgelegd. De aanleiding voor de actualisatie zijn de wettelijke aanpassingen onder meer ten aanzien van verantwoording meerjarige subsidies in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), het besluit van PS over de indexering van integrale kostensubsidies en actualiseren van de verordening. De auditcommissie wordt gevraagd in te stemmen met het advies of het statenvoorstel voldoende onderbouwd is voor behandeling door Provinciale Staten en of dit als hamerstuk kan worden geagendeerd.

De heer Rottier vraagt naar de werkwijze met betrekking de verwerking van de meerjarige subsidies. De heer Bierens vraagt aandacht voor de formulering van het dictum en zal na de vergadering contact opnemen met de heer De Troije. In beantwoording op de vraag van de heer Rottier geeft de heer De Troije aan dat dit komt door een aanpassing in de BBV. Subsidies worden ten laste van het boekjaar gebracht waarin de activiteit start, tenzij onomstotelijk vast staat dat de activiteiten in andere jaren plaatsvinden of bij subsidies van meer dan € 500.000 voor activiteiten voor meerdere jaren. Bij deze laatste categorie wordt het nog niet verantwoorde gedeelte van het subsidies toegevoegd aan de bestemmingsreserve 'meerjarige subsidies.

De heer Rottier vraagt naar de verhouding tussen enerzijds het budgetrecht van Provinciale Staten met het jaarlijks vaststellen van de begroting en anderzijds de financiële gebondenheid aan meerjarige financiële contracten.

De heer Temmink vraagt of Provinciale Staten er nog iets van terugziet als de lasten over meerdere jaren uitgesmeerd worden.

De heer De Troije beantwoordt dat Provinciale Staten de totale last van de meerjarige subsidies autoriseren. Het gedeelte van het meerjarig subsidie dat nog niet geraamd kan worden in een boekjaar, wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve meerjarige subsidies. Zowel toevoeging als onttrekking aan de reserve is een bevoegdheid van Provinciale Staten. Dat is het tweede beslispunt van het dictum.

Conclusie: De leden achten het statenvoorstel voldoende onderbouwd voor behandeling in Provinciale Staten en adviseren om het de agenderen als hamerstuk.

Memo data behandeling jaarrekening 2020 en voorjaarsnota 2021 Afdoeningsvoorstel

De voorzitter licht toe dat met EY contractueel is overeengekomen dat de verklaring voor de jaarstukken voor 15 april afgegeven moet worden. EY kan de verklaring pas afgeven na vaststelling van de stukken in GS. In de memo staat aangegeven dat GS de stukken op 20 april 2021 vaststellen, dit betekent dat EY niet voor 20 april de verklaring kan afgeven. De Auditcommissie wordt gevraagd om in te stemmen met een éénmalige afwijking van de contractuele afspraak met EY.

Conclusie: De auditcommissie stemt in met een éénmalige afwijking t.o.v. de afspraak in het contract met EY om de verklaring van de accountant voor 15 april af te geven.

11 Toelichting Cybersecurity n.a.v. informatiesessie met de accountant

De voorzitter licht toe dat n.a.v. de informatiesessie met de accountant op 30 oktober 2020 wordt er door de organisatie een toelichting gegeven op cybersecurity in de organisatie. De heer Quist geeft een presentatie over dit onderwerp, de presentatie is toegevoegd in iBabs.

Conclusie: De auditcommissie heeft kennisgenomen van de presentatie.

12 Brief Rekenkamer Zeeland 8 februari 2021 Onderzoeksprogramma 2021 -20033

De voorzitter licht toe dat in de vergadering van 21 februari 2020 is in de Auditcommissie de wens behandeld van de Programmaraad van de Rekenkamer om één keer per jaar afstemming te zoeken met de Auditcommissie met als doel op bestuurlijk niveau afstemmen over het onderzoeksprogramma van de Rekenkamer en de 217a onderzoeken. In die vergadering van de Auditcommissie is aangegeven dat met name de Programmaraad het gremium is voor afstemming tussen Provinciale Staten en de Rekenkamer. Verder is gewezen op de onafhankelijkheid van de Rekenkamer en dat daardoor er geen sprake kan zijn van afstemming. Wel is besloten het onderzoeksprogramma van de Rekenkamer voor 2021 te agenderen in de Auditcommissie. Het onderzoeksprogramma 2021 is besproken met de Programmaraad en geagendeerd voor de commissie Bestuur.

Mevrouw Van Groenendijk van het bestuur van de Rekenkamer meldt dat er op dit moment twee onderzoeken lopen. Voor het komende jaar staat er een onderzoek naar het woningbeleid op het programma en een kort onderzoek naar de indicatoren in de jaarrekening en later in het jaar naar de landbouwtransitie.

De heer Wiskerke geeft aan dat de art. 217a onderzoeken gericht zijn aan het college, de onderzoeken van de Rekenkamer zijn gericht aan Provinciale Staten. De artikel 217a onderzoeken gaan ter kennisname naar Provinciale Staten. In afwachting van de komst van een nieuwe concerncontroller en m.b.t. de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording wordt een plan m.b.t. de onderzoeken na de komst van de nieuwe concerncontroller opgesteld. Het onderzoek begrotingsbeleid staat nu ter kennisname geagendeerd in de vergadering van de auditcommissie, het andere onderzoek wat in de afronding is gaat over het sponsorbeleid.

De heer Verburg vraagt wat de Rekenkamer verwacht met het onderzoek naar de financiële indicatoren in de jaarrekening, aangezien de accountant ook de jaarrekening controleert.

De heer Maas geeft aan dat ze dit onderzoek vorig jaar al uit wilden voeren; door corona is besloten om dit een jaar uit te stellen. De indicatoren zijn voorgeschreven vanuit de BBV, waar de Rekenkamer vooral naar willen kijken is het effect van de indicatoren. Geven de indicatoren nu een beter inzicht in de financiële positie van de provincie.

Conclusie: De auditcommissie heeft kennisgenomen van het onderzoeksprogramma van de Rekenkamer en de mondelinge toelichting op het onderzoeksprogramma van de artikel 217a onderzoeken, daarnaast kan actiepunt 31 van de actiepuntenlijst afgevoerd worden.

13   Brief GS van 3 november 2020 aan Auditcommissie over onderzoek ex artikel 217a begrotingsbeheer - 20034161

De voorzitter geeft aan dat een 217a onderzoek ook wel wordt omschreven als een zelfonderzoek van GS.

De conclusies van het onderzoek zijn:

- De zerobased operatie heeft geleid tot een effectiever begrotingsbeheer;
- De introductie van de investeringsagenda zorgt voor meer flexibiliteit en slagvaardigheid;
- Jaarlijks wordt ongeveer 30% (€90 miljoen) niet besteed.

Er worden aanbevelingen gedaan om de boeggolf van overboeken van kredieten te verminderen. Doel is om binnen drie jaar de boeggolf te verminderen tot 15% en binnen vijf jaar tot 10%.

Mevrouw Kool vraagt of het onderzoek alleen maar retropectief is of hebben we hier in de toekomst ook nog wat aan?

De heer Rottier merkt op dat het goed is dat het boeggolfeffect wordt aangepakt.

Gedeputeerde De Bat bedankt voor de complimenten. Dit onderzoek is uitgevoerd n.a.v. de wens om zo strak mogelijk te begroten en dit ook te realiseren. Met dit onderzoek hebben we daar ook een beter beeld van gekregen. De aanbevelingen gaan we uitwerken.

Conclusie: De auditcommissie heeft kennisgenomen van de GS-brief over ex artikel 217a begrotingsbeheer.

14   Statenvoorstel over verantwoordingsgrens Rechtmatigheidsverantwoording – 11486

De voorzitter licht toe dat op 11 december 2020 er een informatiesessie over de rechtmatigheidsverantwoording voor de leden van PS georganiseerd is. Het college van GS dient mogelijk vanaf boekjaar 2021 een verantwoording in de jaarrekening op te nemen over de rechtmatigheid van de relevante financiële beheershandelingen. Voorgesteld wordt om een percentage van 1% van de totale lasten inclusief de dotaties aan reserves te hanteren. Dit sluit aan bij de goedkeuringstolerantie voor de accountantscontrole. Veel overheidsorganisaties gaan de 1% norm hanteren. Bij de bespreking van de jaarstukken 2021 (medio 2022) wordt de verantwoordingsgrens geëvalueerd en opnieuw bepaald voor de jaren vanaf 2023. Daarnaast vult de voorzitter aan dat er schriftelijke vragen zijn ingediend m.b.t. dit statenvoorstel, een aantal vragen zijn ook gericht aan de commissie. De beantwoording wordt met de leden van de auditcommissie afgestemd.

De heer Bierens merkt met betrekking tot het statenvoorstel op dat het statenvoorstel vrij mager geformuleerd is en vraagt of de toelichting opgenomen kan worden in het format van het statenvoorstel.

De heer Rottier vraagt of er rekening gehouden wordt met toekomstige ontwikkelingen m.b.t. de rechtmatigheidsverantwoording en de te hanteren grens,

bijvoorbeeld n.a.v. de vaststelling van de wetwijziging door de Tweede Kamer en of de audit commissie hierover geïnformeerd wordt.

Gedeputeerde De Bat geeft aan dat er rekening gehouden wordt met toekomstige ontwikkelingen, dat de audit commissie hierover geïnformeerd zal worden en dat het statenvoorstel aangepast kan worden n.a.v. de opmerkingen van de heer Bierens.

Conclusie:

- De leden van de auditcommissie achten het statenvoorstel voldoende onderbouwd voor behandeling in Provinciale Staten en adviseren om het te agenderen als hamerstuk;
- De vragen van Forum voor Democratie zullen worden beantwoord. De concept antwoorden op de vragen voor de Auditcommissie worden aan de leden voorgelegd.

Rondvraag

- 15 De heer Temmink merkt op dat het goed is om toe te lichten waarom de Auditcommissie een statenvoorstel voldoende onderbouwd vindt voor agendering in de vergadering van Provinciale Staten.
De heer Veraart merkt op dat het inderdaad goed is om dit aan te geven, hiervoor kan het moment gebruikt worden van terugkoppeling in de commissie bestuur.

16 **Sluiting**

De voorzitter sluit de vergadering.

Nr.	Vergadering	Actiepunt	Voortgang / afhandeling
28	1 november 2019	Jaarlijkse Informatiesessies voor alle leden van Provinciale Staten met de accountant.	Voortgang: Het is mogelijk om in 2021 weer een informatiesessie met de accountant te agenderen, onderwerpen kunnen hiervoor worden aangedragen.
29	21 februari 2020	Bespreken op welke wijze de auditcommissie verder wil werken aan deskundigheidsbevordering.	<p>Voortgang: Begin 2020 is er een werkbezoek geweest in de gemeente Rotterdam, op 30 oktober 2020 is er een informatieve sessie met de accountant geweest met een toelichting op de BBV, audit of the future en Cyber risico's.</p> <p>Voorstel: Blijvend actiepunt. Leden kunnen per vergadering aangeven of er behoefte is aan meer kennis of informatie.</p>
33	12 februari 2021	Aanpassing RvO auditcommissie m.b.t. proces aanbesteding accountant	Voortgang: in de vergadering van de auditcommissie op 27 mei 2021 wordt een voorstel geagendeerd.